

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Alexandru Calos,
reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Alexandru Calos împotriva Serviciului Vamal, Biroul Vamal Centru și a lui
Andrei Șeremet, persoane interesate Ministerul Justiției al Republicii
Moldova și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la
constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești, repararea prejudiciului material, moral și încasarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-316/23

NR. PIGD 2-20098469-01-2ra-27022023)

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432, alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. E. Culinca,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila,

19 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 august 2020, Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru, persoane interesate Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că, la 29 septembrie 2011, Biroul Vamal Centru a pornit procesul penal și urmărirea penală în privința sa, în temeiul art. 249 alin. (3) Cod penal, fiind recunoscut în calitate de învinuit pe faptul că, la 20 septembrie 2011, având drept scop eschivarea de la achitarea plăților vamale în proporții deosebit de mari, ilegal a introdus pe teritoriul Republicii Moldova din regiunea transnistreană mărfuri de larg consum, fără achitarea drepturilor de import în valoare de 132210 lei.

3. În temeiul încheierii judecătorului de instrucție din 29 septembrie 2011 a fost efectuată percheziția mijlocului de transport, în care s-a depistat un lot de mărfuri de larg consum ce ulterior a fost transmis la păstrare Postului vamal intern Stăuceni, fapt confirmat prin procesul-verbal de examinare a bunurilor din 23 martie 2012.

4. Potrivit concluziilor expertizei merceologice nr. 921-923 din 27 aprilie 2012 și raportului Secției venituri și valoare în vamă și clasificare a mărfurilor a Biroului Vamal Centru, prețul mărfii ridicate a constituit în total suma de 336345 de lei.

5. La 23 martie 2012, automobilul sechestrat a fost restituit proprietarului legal Mihail Chitaica, iar marfa plasată în camera de corpuri delictate a Biroului Vamal Centru.

6. Aici, Alexandru Calos a relevat că, în rezultatul examinării minuțioase a mărfii, s-a constatat că, în perioada 29 septembrie 2011 – 23 martie 2012, din locul de depozitare a mărfii sechestrate, au fost sustrate bunuri în valoare de 210824 de lei, fapt confirmat prin procesul-verbal de examinare a bunurilor din 23 martie 2012.

7. Astfel, pe faptul sustragerii bunurilor aflate la păstrare la organul vamal, la 14 mai 2012, a fost pornită urmărirea penală, în temeiul art. 186 alin. (5) Cod penal, iar prin ordonanța procurorului din Procuratura sect. Râșcani, mun. Chișinău, procesul penal a fost suspendat, pe motiv că timp de 3 ani, nu a fost identificată persoana care urmează a fi pusă sub învinuire pentru furtul bunurilor.

8. De altfel, Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc a precizat că, prin sentința din 13 noiembrie 2013 a Judecătoriei Anenii-Noi, a fost achitat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 249 alin. (3) Cod penal, din motivul că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, fiind reabilitat pe deplin. Totodată, s-a dispus ca mărfurile ridicate și recunoscute ca corpuri delictive să-i fie restituite.

9. Reclamantul a susținut că în rezultatul procedurilor de mediere și negocieri, i-au fost restituite doar o parte din bunurile ridicate, fapt confirmat prin actul de primire-predare din 29 octombrie 2015, iar datorită furtului produs din locul de depozitare a fost deposedat de bunuri în valoare de 210824 de lei.

10. Deoarece, un timp îndelungat pârâtul nu-și onora obligațiunile asumate în rezultatul negocierilor verbale dintre părți, la 10 martie 2017, s-a adresat cu acțiune civilă în instanța de judecată, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat de către Serviciul Vamal Centru, care a fost scoasă de pe rol, pe motiv că reclamantul nu s-a prezentat în ședința de judecată.

11. Totodată, luând în considerare faptul că deciziile conducerii organului vamal erau instabile, în conformitate cu art. 1424 alin. (2) din Codul civil, a renunțat la negocieri și a înaintat repetat prezenta acțiune în instanța de judecată.

12. În context, reclamantul a accentuat că, în prealabil a înaintat Biroului Vamal Centru o cerere, prin care a solicitat restituirea valorii bunurilor ridicate și furate în mărime de 210824 de lei, care a fost lăsată fără executare.

13. Complementar, reclamantul a subliniat că, prin neexecutarea integrală, în termeni rezonabili a sentinței din 13 noiembrie 2013 a Judecătoriei Anenii-Noi, i-a fost cauzat prejudiciu material în mărime de 210824 de lei, prejudiciu sub forma unui venit ratat, având în vedere că bunurile sechestrate au fost scoase din circuit și nu i-au adus un profit, precum și daune morale, care sunt manifestate prin suferințe și stare continuă de stres.

14. În final, având în vedere cele enunțate Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc a solicitat repunerea acțiunii în termen, admiterea acesteia, constatarea încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 13 noiembrie 2013 a Judecătoriei Anenii-Noi, încasarea din contul pârâtului a prejudiciului material cauzat în mărime

de 210824 de lei, moral în cuantum de 500000 de lei și a cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică acordată în sumă de 5000 de lei.

15. La 02 noiembrie 2011, Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc a depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Serviciului Vamal, Biroul Vamal Centru și a lui Andrei Șeremet, ofițer de urmărire penală al Serviciului Vamal, persoane interesate Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin care a solicitat constatarea faptului finalizării procesului de negocieri dintre reclamant și Biroul Vamal Centru, cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat; reluarea cursului termenului de prescripție la momentul depunerii prezentei acțiuni; constatarea faptului renunțării de către reclamant la negocieri, în temeiul art. 2038 alin. (1) și (2) Cod civil (în redacția după 01 martie 2019); constatarea faptului că, în temeiul art. 220 alin. (4) și art. 221 alin. (5) Cod de procedură penală, termenul de prescripție prevăzut de legislația civilă nu se aplică acțiunilor civile izvorâte din dosare penale; repunerea acțiunii în termenul de prescripție, în temeiul art. 116 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură civilă; în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prevederilor Codului civil, Codului de procedură penală, emiterea unei hotărâri prin care să fie constatată neexecutarea continuă a sentinței din 13 noiembrie 2013 a Judecătoriei Anenii-Noi, care este irevocabilă, precum și constatarea încălcării dreptului reclamantului la o executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prin care a fost achitat; încasarea de la pârâți, în mod solidar, a satisfacției echitabile în contul reparării prejudiciului material cauzat, în valoare de 210824 de lei; recunoașterea ca ilegale inacțiunile pârâților, care în perioada din 29 octombrie 2015, data devenirii hotărârii definitive și irevocabile și până în prezent intenționat încalcă procedura verbală de mediere și tergiversează executarea deplină a sentinței din 13 noiembrie 2013 a Judecătoriei Anenii-Noi; încasarea, în mod solidar, din contul pârâților a unei compensații bănești pentru repararea prejudiciului moral cauzat, în mărime de 500000 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată, în mărime de 5000 de lei (f.d.61-75, Vol.I).

16. Prin încheierea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea lui Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc și atras în proces, în calitate de copârât ofițerul de urmărire penală din cadrul Serviciului Vamal, Andrei Șeremet (f.d. 92-94, Vol.I).

17. Prin încheierea din 19 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de repunere în termen de înaintare a acțiunii depusă de Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc, fiind admisă excepția de tardivitate invocată de reprezentantul Biroului Vamal

Centru și Andrei Șeremet și respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Calos, ca fiind tardivă (f.d. 125-136, Vol.I).

18. Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de Alexandru Calos, fiind casată încheierea din 19 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o nouă încheiere, prin care s-a respins ca neîntemeiată excepția de tardivitate ridicată de reprezentantul Biroului Vamal Centru și Andrei Șeremet (f.d. 152-157, Vol.I).

19. Prin hotărârea din 08 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Calos (f.d. 184, 190-199, Vol.I).

20. La 14 februarie 2022, Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 08 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii privind admiterea cererii sale de chemare în judecată (f.d.187-189, Vol.I).

21. La 14 iunie 2022, Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc a depus apel motivat împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.213-236, Vol.I).

22. Prin decizia din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Alexandru Calos și s-a menținut hotărârea din 08 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.8-18, Vol.II).

23. În susținerea deciziei emise, instanța de apel invocând dispozițiile art. 1 alin. (1) și (2), art. 2 alin. (1), art. 3 alin. (3) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, precum și prevederile art. 392 alin. (1), art. 394 ale Codului civil, a conchis asupra temeiniciei concluziei primei instanțe că, reclamantul a înaintat prezenta acțiune la 14 august 2020 cu încălcarea termenului prevăzut expres de lege pentru înaintarea unor asemenea acțiuni. Or, sentința din 13 noiembrie 2013 a Judecătorei Anenii Noi a cărei executare în termen rezonabil se pretinde a fi încălcată, a devenit irevocabilă la 23 decembrie 2014, fiind menținută prin decizia din 23 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

24. Respectiv, just a fost respinsă ca neîntemeiată pretenția cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, deoarece la caz, nu pot fi aplicate prevederile art. 220 și 221 ale Codului de procedură penală, indicate de Alexandru Calos în cererea de chemare în judecată și de apel.

25. Or, prezenta acțiune civilă a fost dedusă judecării în temeiul Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului

la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, cu invocarea neexecutării în termen rezonabil a sentinței din 13 noiembrie 2013 a Judecătoriei Anenii-Noi, în care Alexandru Calos, având calitatea procesuală de reclamant-apelant în prezenta cauza civilă, avea calitatea procesuală de inculpat, respectiv fără drept de a înainta acțiune civilă în cadrul procesului penal.

26. La argumentul apelantului-reclamant precum că, prezenta acțiune civilă este rezultată din cauza penală cu nr. 2012869035, instanța de apel a reținut că, în cauză penală lui Alexandru Calos nu i s-a atribuit o calitate procesuală, care în temeiul art.221 din Codul de procedură penală, i-ar acorda dreptul să înainteze acțiune civilă. Or, potrivit ordonanței privind suspendarea urmăririi penale din 02 aprilie 2015, în cauza penală menționată, Alexandru Calos a participat în calitate de martor, iar în prezent cauza nu are o finalitate, fiind suspendată, în temeiul ordonanței din 02 aprilie 2015.

27. Subsecvent, având în vedere dispozițiile art.219 alin. (1) și art.221 alin. (1)-(2) ale Codului de procedură penală, Curtea de Apel Chișinău a respins argumentul lui Alexandru Calos că termenul de prescripție pentru înaintarea acțiunii civile a fost întrerupt de procesul de negocieri inițiat între reclamant și Biroul Vamal Centru privind compensarea bunurilor sustrase în timpul sechestrării mărfii. Or, la materialele cauzei lipsesc în acest sens probe concludente și pertinente, care ar demonstra acest fapt, iar reprezentantul Biroul Vamal Centru a infirmat cele invocate de apelant/reclamant.

28. De altfel, făcând trimitere la hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din 19 iunie 2015 și având în susținere sentința din 13 noiembrie 2013 a Judecătoriei Anenii-Noi, care a devenit irevocabilă la 23 decembrie 2014, instanța de apel a subliniat că termenul de înaintare a acțiunii privind neexecutarea hotărârii judecătorești urmează a fi calculat din această dată.

29. Aici, reiterând concluzia primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău a enunțat că nu este suficientă invocarea de către persoană a simplului motiv, de încălcare a termenului de executare a unei hotărâri, în acest sens urmând a fi reținute toate circumstanțele cauzei și nu în ultimul rând, conduita părților și modalitatea de acționare a persoanei interesate în proces, deoarece repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a cauzei se face doar în măsura, în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului, adică reclamantului Alexandru Calos.

30. În continuare, invocând prevederile art. 10 alin. (2), (3), art. 15 alin. (1) din Codul de executare, instanța de apel a apreciat ca fiind declarative argumentele reclamantului-apelant expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel precum că, anterior s-a adresat organului vamal cu cereri privind executarea hotărârii judecătorești irevocabile, în

partea restituirii mărfii sechestrate sau contravalorii acesteia, or, în acest sens nu au fost prezentate probe plauzibile. Totodată, în cadrul judecării cauzei penale soldate cu sentința de achitare, Alexandru Calos consecutiv insista că nu este proprietar al mărfii sechestrate, executând numai funcția de șofer, circumstanța apreciată corespunzător la pronunțarea sentinței.

31. Subsidiar, reieșind din materialele cauzei, instanța ierarhic inferioară a notat că în anul 2018, Alexandru Calos a sesizat instanța de judecată cu acțiune similară, care prin încheierea din 17 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost scoasă de pe rol pe motivul că reclamantul nu s-a prezentat în ședința de judecată și nu a adus la cunoștință instanței motivele neprezentării.

32. Astfel, neexecutarea până în prezent a hotărârii judecătorești se datorează exclusiv creditorului, care nu a depus suficientă diligență pentru a pune în executare actul judecătoresc irevocabil. Or, scopul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în situația în care acest drept se constată ca fiind încălcat exclusiv din vina exponentilor statului.

33. Respectiv, cu toate că sarcina de a asigura executarea unei hotărâri judecătorești revine în primul rând autorităților de stat începând din momentul în care hotărârea respectivă devine definitivă și executorie, la caz, autoritățile statului au fost în imposibilitate de a executa sentința din 13 noiembrie 2013 a Judecătoriei Anenii-Noi, în circumstanțele în care documentul în baza căruia urma a fi intentată procedura de executare nu a fost prezentat spre executare, în termenul indicat de lege.

34. Or, reclamantul/apelant nu a prezentat nicio dovadă, care să confirme că a solicitat în termenul prevăzut de lege, executarea actului judecătoresc.

35. Respectiv, în speță, nu a fost lezat dreptul reclamantului/apelant la executarea în termen rezonabil a hotărârii instanței, deoarece de către Alexandru Calos nu au fost întreprinse măsurile necesare în scopul executării acesteia. Astfel, neexecutarea hotărârii se datorează inacțiunilor reclamantului și nu pot fi opozabile Serviciului Vamal sau Ministerului Justiției.

36. Din considerentele enunțate, instanța de apel a catalogat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

37. Or, instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind în concordanță cu art. 239-240 din Codul de procedură civilă.

38. La 01 februarie 2023, Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc a declarat recurs împotriva deciziei din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 21-40, Vol.II).

39. În motivarea recursului, Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc a reiterat motivele de fapt și de drept indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocând dezacordul cu decizia instanței de apel, pe care o consideră ilegală și pasibilă casării, deoarece la emiterea acesteia instanța ierarhic inferioară a interpretat în mod eronat legea, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a apreciat probele arbitrar, fapt ce a generat soluționarea greșită a cauzei și încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, garantate de art.6 §1 CEDO.

40. În opinia recurentului, concluziile instanțelor ierarhic inferioare că acțiunea nu derivă din dosarul penal nr.2011689162 sunt greșite, deoarece anume din faptul pornirii procesului penal și urmăririi penale la 07 noiembrie 2011, nr. 2011689162, iar ulterior încetării acesteia și începerii procedurii de mediere, admisă de pârâți s-a născut dreptul la această cerere de chemare în judecată, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

41. Subsecvent, recurentul a susținut că prima instanță și Curtea de Apel Chișinău la pronunțarea actelor judecătorești de dispoziție nu s-au expus asupra tuturor probelor și argumentelor sale, dar și a pretențiilor cu privire la procedura de mediere, și anume constatarea faptului că procesul de negocieri dintre el și pârâți s-a finalizat, fiind reluat termenul de prescripție la momentul depunerii prezentei acțiuni, că în baza art.2038 alin. (1) și (2) al Codului civil (în redacția după 1 martie 2019) a renunțat la negocieri, iar în temeiul art. 220 alin.(4), art. 221 alin.(5) din Codul de procedură penală termenul de prescripție prevăzut de legislația civilă nu se aplică acțiunilor civile izvorâte din dosare penale.

42. De asemenea, instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus asupra cerințelor cu privire la repunerea în termen a acțiunii, în baza art. 116 alin. (1) și (2) din codul de procedură civilă și constatarea neexecutării continuă a sentinței din 13 noiembrie 2015 a Judecătoriei Anenii- Noi, limitându-se doar la pretențiile sale privind constatarea încălcării dreptului la o executare în termen rezonabil. Altfel spus, instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza în mod arbitrar, ignorând dispozițiile legislației în vigoare.

43. Complementar, invocând dispozițiile art. 159 alin.(6) din Codul de procedură penală, recurentul a menționat că sunt greșite concluziile instanței de fond și afirmațiile instanței de apel că intimații nu răspund pentru deteriorarea și pierderea bunurilor ridicate în timpul urmăririi penale.

44. Prin referința depusă la 14 martie 2023 Biroul vamal Centru a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc, sau respingerea acestuia cu menținerea deciziei instanței de apel (f.d.45-48, Vol.II).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

45. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

46. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), enunță că:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

47. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

48. Recursul declarat de Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

49. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

50. Art. 432 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

51. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

52. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc, s-a conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul la 01 februarie 2023. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 15 noiembrie 2022, însă la dosar lipsesc date, care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentul Alexandru Calos, sau reprezentantul acestuia avocatul Victor Tatarciuc.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

54. Astfel, procedura admisibilității recursurilor va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursurilor, la caz, 01 februarie 2023.

55. Din analiza recursului declarat rezultă că Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. a)-c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) lit. a) - c) – neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

57. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție având în vedere că recurentul a invocat temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Chișinău în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

58. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 01 februarie 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit.

59. În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

60. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

61. În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

62. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

63. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

64. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc, ca fiind inadmisibil.

65. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Alexandru Calos, reprezentat de avocatul Victor Tatarciuc împotriva deciziei din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă